

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi työntekijäin eläkelain
8 §:n ja merimieseläkelain muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi työntekijäin eläkelain ja merimieseläkelain yhteensovittussäännöksiä siten, että merimieseläkelain mukaiset eläkkeet luettaisiin myös peruseläkkeisiin, ja että sanotun lain mukaisten eläkkeiden yhteensovituksessa noudatettaisiin vastaavasti, mitä työntekijäin eläkelaisissa on yhteen-

sovitukselta säädetty. Lisäksi ehdotetaan tarkennuksia merimieseläkelain soveltamisalaa koskeviin säännöksiin ja vapaakirjan perusteella suoritettavaa eläkettä koskeviin säännöksiin.

Muutokset on tarkoitus saattaa voimaan hetken jälkeen kun eduskunta on hyväksynyt lait.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Työeläkkeiden yhteensovitukselta säädetään työntekijäin eläkelain (TEL; 395/61) 8 ja 8 a §:ssä. Yhteensovituksessa huomioon otettavat eläkkeet ja muut vastaavat suoritukset jaetaan peruseläkkeisiin ja muihin eläkkeisiin. Yhteensovitusta suoritettaessa peruseläkkeet ja muut eläkkeet otetaan kaikki huomioon eläkkeiden yhteismäärässä, mutta yhteismäärän ylitäessä yhteensovitusrajan ylitte vähennetään vain peruseläkkeistä. Lisäksi yhteensovitusrajaa laskettaessa yhteensovitusperusteena käytetään korkeinta peruseläkkeen perusteena olevaa palkkaa tai rinnakkaisissa työskentelytilanteissa vastaavia eläkkeen perusteena olevia yhteenlaskettuja palkkoja tai työtuloja.

Yhteensovituksessa huomioon otettavat peruseläkkeet on lueteltu TEL:n 8 §:n 4 momentissa. Yhteensovittussäännöksiä laadittaessa me-

rimieseläkelain (MEL; 72/56) mukaiset eläkkeet jätettiin pois peruseläkkeistä, koska sanotun lain mukainen yhteensovitusraja on 66 % eläkkeen perusteena olevasta palkasta ja vastaava raja työeläkkeiden osalta on 60 %. Koska MEL:n mukaiset eläkkeet ovat kuitenkin läheisesti rinnastettavissa niihin työeläkkeisiin, joita TEL:n mukaan pidetään peruseläkkeinä, ei voida pitää tarkoituksenmukaisena, että MEL:n mukaiset eläkkeet edelleen pysyisivät eri asemassa kuin muut työeläkkeet. Sen vuoksi ehdotetaan, että TEL:n 8 §:ää muutettaisiin siten, että myös MEL:n mukaiset eläkkeet luettaisiin peruseläkkeisiin. Samalla olisi muutettava MEL:n 27 §:ää siten, että sanotun lain mukaisen eläkkeen yhteensovituksessa eläkkeensaajan saaman muun eläkkeen tai eläkkeen luonteisen suorituksen kanssa noudatettaisiin vastaavasti, mitä TEL:n 8 ja 8 a §:ssä on säädetty.

Ehdotetut muutokset merkitsisivät eräissä ta-

pauksissa eläkkeen saajan kannalta parannusta nykyiseen, koska yhteensovitusperusteena voitaisiin käyttää myös MEL:n piiriin kuuluvassa toiminnassa ansaittua palkkaa. Toisaalta myös muun eläkelain piiriin kuuluvassa toiminnassa ansaittu korkeampi palkka saattaisi suurentaa MEL:n perusteella myönnettävää eläkettä. Myös eläkkeistä eri eläkejärjestelmille aiheutuvat kustannukset tasattaisiin nykyistä oikeudenmukaisemmin, koska ylite vähennettäisiin myös MEL:n mukaisesta eläkkeestä.

Ehdotetuista muutoksista seuraisi myös, että MEL:n mukainen 66 %:n yhteensovitusraja alenisi 60 %:iin. Tämä saattaisi eräissä hyvin harvinaisissa tapauksissa johtaa eläkkeiden pienemiseen. Jotta etuuksia ei kuitenkaan näisäkään tapauksissa huononnettaisi, ehdotetaan MEL:n muutoksen voimaantulosäännöksessä säädettäväksi, että vakuutetulle maksetaan eläkettä aikaisempien säännösten mukaisesti, jos se on vakuutetulle edullisempaa. Tätä suojasäännöstä sovellettaisiin kolmen vuoden aikana muutoksen voimaantulosta. Tämän jälkeen tällaista suojasäännöstä ei enää tarvittaisi, koska uusien yhteensovitusäännösten soveltaminen ei enää voisi johtaa jo ennen muutoksen voimaantuloa saavutetun oikeuden heikentymiseen.

MEL:a sovelletaan lain 1 §:n 1 momentin mukaan muun muassa työntekijään, joka tekee merimieslaissa (423/78) tarkoitettua työtä työnantajan määräyksestä väliaikaisesti laissa tarkoitettun aluksen lukuun muualla kuin aluksessa. Mainittua 1 momentin säännöstä ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että työnantajan määräyksestä väliaikaisesti muualla tehtävä työ kuuluisi lain soveltamispiiriin edellyttäen, että tämä työ on merenkulkuun liittyvää. Tällöin lain soveltamispiiriin kuuluisivat myös työntekijät, jotka esimerkiksi aluksen myyntitapauksessa työnantajan määräyksestä seuraavat alusta opastaakseen uutta henkilöstöä alukseen tutus-

tumisessa, ja jotka väliaikaisen komennuksensa päätyttyä jatkavat työtään suomalaisen varustajan palveluksessa.

Tämän lisäksi MEL:n 17 §:n 2 momenttia ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että vapaa-
kirjan perusteella kuukaudelta suoritettavan, osaeläkkeenä myönnettävän työkyvyttömyyseläkkeen määrä olisi puolet samassa momentissa tarkoitettusta täyden eläkkeen määrästä, jos työkyky on alentunut vähintään kahdella viidenneksellä. Tällä ei ole tarkoitus muuttaa nykyistä käytäntöä.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

TEL:n ja MEL:n yhteensovitusäännösten muutoksesta arvioidaan koituvan merimieseläkessalle säästöä enintään 0,3 miljoonaa markkaa vuodessa ja vastaavat lisäkustannukset muulle työeläkejärjestelmälle. Koska valtio suorittaa kolmanneksen merimieseläkessan menoista lukuunottamatta kassan hoitokustannuksia, valtiolle syntyisi säästöä noin 0,1 miljoonaa markkaa vuodessa. Muilla ehdotetuilla muutoksilla on varsin vähäinen taloudellinen merkitys.

3. Voimaantulo

Muutokset on tarkoitus saattaa voimaan hetken jälkeen, kun eduskunta on hyväksynyt muutokset. Tarkoituksena on, että uusia yhteensovitusäännöksiä sovellettaisiin lain voimaantulon jälkeen toimitettaviin eläkkeiden yhteensovituksiin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

työntekijäin eläkelain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/61) 8 §:n 1, 3 ja 4 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 1 momentti 25 päivänä tammikuuta 1982 annetussa laissa (72/82), 3 momentti 10 päivänä huhtikuuta 1981 annetussa laissa (257/81) ja 4 momentti 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetussa laissa (469/69), näin kuuluviksi:

8 §

Jos tämän lain vähimmäisehtojen mukainen vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke taikka, milloin työntekijä lisäksi saa tapaturmavakuutuslain säännöksiin perustuvaa päivärahaa tai tapaturmaeläkettä, liikennevakuutuslain nojalla myönnettyä omaan vammaan perustuvaa jatkuvaa korvausta, sotilasvammalain nojalla myönnettyä elinkorkoa tai 4 momentissa tarkoitettua peruseläkettä tahi muuta siihen verrattavaa työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa eläkettä, näiden suoritusten yhteismäärä ylittää 2 momentissa säädetyn yhteensovitusrajan, vähennetään tämän lain mukaisesta vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeestä määrä, joka on yhtä suuri osa ylitteestä kuin tämän lain vähimmäisehtojen mukainen eläke on kaikista peruseläkkeistä. Jos vanhuuseläke 5 §:n 2 momentin mukaisesti myönnetään muusta ajankohdasta kuin eläkeiän saavuttamista seuraavan kuukauden alusta, yhteensovitus toimitetaan työntekijän täyttäessä vanhuuseläkkeen saamiseen oikeuttavan iän.

Jos työntekijä on samanaikaisesti vähintään kuusi kuukautta yhdenjaksoisesti kahdessa tai useammassa jäljempänä 4 momentissa tarkoitettuun peruseläkkeeseen oikeuttavassa työ- tai virkasuhteessa taikka yrittäjätoiminnassa, lasketaan yhteensovitusperustetta määrättäessä vastaavat eläkkeen perusteena olevat palkat ja työtulot yhteen. Jos työntekijä on välittömästi ennen eläketapahtumaa saanut aikaisemman eläketapahtuman johdosta peruseläkettä taikka muuta siihen verrattavaa työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa eläkettä ja on vähintään kolmen vuoden ajan ollut samanaikaisesti jäljempänä 4 momentissa tarkoitettuun peruseläkkeeseen oikeuttavassa työ- tai virkasuhteessa taikka yrittäjätoiminnassa, lisätään yhteensovitusperustetta määrättäessä tähän työ- tai virkasuhteeseen taikka yrittäjätoimintaan liittyvään eläkkeen perusteena olevaan palkkaan tai työtuloon 10/6 mainitun aikaisemman eläkkeen määrästä. Tämän momentin soveltamisesta lyhytaikaisissa

työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain alaisiin työsuhteisiin taikka mainitun lain alaiseen yrittäjätoimintaan on kuitenkin voimassa, mitä siitä mainitussa laissa on säädetty.

Yhteensovituksessa huomioon otettavat peruseläkkeet ovat seuraavat työ- ja virkasuhteisiin sekä yrittäjätoimintaan perustuvat vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeet:

1) tämän lain vähimmäisehtojen mukainen eläke;

2) lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain nojalla myönnetty eläke;

3) kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelaisissa säädetyn peruseläketurvan mukainen eläke;

4) valtion eläkelain mukainen eläke, laskettuna siten kuin saman lain 10 §:n 1 momentissa on säädetty;

5) Suomen Pankin eläkesäännön nojalla myönnetty eläke peruseläketurvan mukaisena;

6) postisaastöpankin eläkesäännön nojalla myönnetty eläke peruseläketurvan mukaisena;

7) kansaneläkelaitoksen eläkeohjesäännön tai eläkesäännön nojalla myönnetty eläke peruseläketurvan mukaisena;

8) evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain nojalla myönnetty 4 kohdassa mainittua eläkettä vastaava eläke;

9) ortodoksisen kirkkokunnan eläkesäännön nojalla myönnetty eläke peruseläketurvan mukaisena;

10) maatalousyrittäjien eläkelain vähimmäisehtojen mukainen eläke;

11) yrittäjien eläkelain vähimmäisehtojen mukainen eläke; ja

12) merimieseläkelain mukainen eläke.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

Tätä lakia sovelletaan lain voimaantulon jälkeen toimitettaviin eläkkeiden yhteensovituksiin.

2.

Laki

merimieseläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/56) 1 §:n 1 momentti, 17 §:n 2 momentti ja 27 §

sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentti 18 päivänä huhtikuuta 1980 annetussa laissa (280/80), 17 §:n 2 momentti 11 päivänä joulukuuta 1970 annetussa laissa (768/70) ja 27 § muutettuna 23 päivänä kesäkuuta 1975, 28 päivänä maaliskuuta 1980 ja 9 päivänä tammikuuta 1981 annetuilla laeilla (493/75, 233/80 ja 1/81), näin kuuluviksi:

1 §

Työntekijällä, joka tekee merimieslaissa (423/78) tarkoitettua työtä ulkomaanliikenteeseen käytettävässä suomalaisessa kauppaluoksessa, merellä ansiotarkoituksessa toimivassa pelastus- tai kalastusaluksessa taikka muunlaisessa jäänmurtaja-aluksessa kuin satamajäänmurtajassa taikka työnantajan määräyksestä merenkulun piiriin kuuluvaa työtä väliaikaisesti muualla, on oikeus vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen sekä hänen omaisiltaan perhe-eläkkeeseen ja leskellä tai kuolinpesällä haudausavustukseen sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. Työntekijää kutsutaan jäljempänä tässä laissa vakuutetuksi.

17 §

Vapaakirjan perusteella kuukaudelta suoritettava vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke on 11 §:n, 12 §:n 2 momentin ensimmäisen lauseen ja 13 §:n mukaisten maksukuukausien kuudesosan osoittama prosenttimäärä vakuutetun 16 §:n 1 momentissa säädetystä ja 18 §:n

mukaisesti korotetusta palkasta. Jos työkyky on alentunut vähintään kahdella viidenneksellä ja enintään kolmella viidenneksellä, työkyvyttömyyseläke on puolet edellä tarkoitettusta määrästä.

27 §

Tämän lain mukaisen eläkkeen yhteensovituksessa eläkkeensaajan saaman muun eläkkeen tai eläkkeenluonteisen suorituksen kanssa noudatetaan vastaavasti, mitä työntekijäin eläkelain 8 ja 8 a §:ssä on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 198 _____.

Tämän lain 27 §:ää sovelletaan lain voimaantulon jälkeen toimitettaviin eläkkeiden yhteensovituksiin. Jos merimieseläkelain 27 §:n säännökset, sellaisina kuin ne olivat ennen tämän lain voimaantuloa, johtavat suurempaan eläkkeeseen, sovelletaan sanottuja säännöksiä tämän lain 27 §:n säännösten asemesta, ei kuitenkaan kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta toimitettavissa eläkkeiden yhteensovituksissa.

Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 1982

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Sosiaali- ja terveysministeri Vappu Taipale

Laki

työntekijäin eläkelain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/61) 8 §:n 1, 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 momentti 25 päivänä tammikuuta 1982 annetussa laissa (72/82), 3 momentti 10 päivänä huhtikuuta 1981 annetussa laissa (257/81) ja 4 momentti 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetussa laissa (469/69), näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

Jos tämän lain vähimmäisehtojen mukainen vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke taikka, milloin työntekijä lisäksi saa *vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä merimieseläkelain nojalla*, tapaturmavakuutuslain säännöksiin perustuvaa päivärahaa tai tapaturmaeläkettä, liikennevakuutuslain nojalla myönnettyä omaan vammaan perustuvaa jatkuvaa korvausta, sotilasvammalain nojalla myönnettyä elinkorkoa tai 4 momentissa tarkoitettua peruseläkettä tahi muuta siihen verrattavaa työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa eläkettä, näiden suoritusten yhteismäärä ylittää 2 momentissa säädetyn yhteensovitusrajan, vähennetään tämän lain mukaisessa vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeestä määrä, joka on yhtä suuri osa ylitteestä kuin tämän lain vähimmäisehtojen mukainen eläke on kaikista peruseläkkeistä. Jos vanhuuseläke 5 §:n 2 momentin mukaisesti myönnetään muusta ajankohdasta kuin eläkeiän saavuttamista seuraavan kuukauden alusta, yhteensovitus toimitetaan työntekijän täyttäessä vanhuuseläkkeen saamiseen oikeuttavan iän.

8 §

Jos tämän lain vähimmäisehtojen mukainen vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke taikka, milloin työntekijä lisäksi saa tapaturmavakuutuslain säännöksiin perustuvaa päivärahaa tai tapaturmaeläkettä, liikennevakuutuslain nojalla myönnettyä omaan vammaan perustuvaa jatkuvaa korvausta, sotilasvammalain nojalla myönnettyä elinkorkoa tai 4 momentissa tarkoitettua peruseläkettä tahi muuta siihen verrattavaa työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa eläkettä, näiden suoritusten yhteismäärä ylittää 2 momentissa säädetyn yhteensovitusrajan, vähennetään tämän lain mukaisesta vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeestä määrä, joka on yhtä suuri osa ylitteestä kuin tämän lain vähimmäisehtojen mukainen eläke on kaikista peruseläkkeistä. Jos vanhuuseläke 5 §:n 2 momentin mukaisesti myönnetään muusta ajankohdasta kuin eläkeiän saavuttamista seuraavan kuukauden alusta, yhteensovitus toimitetaan työntekijän täyttäessä vanhuuseläkkeen saamiseen oikeuttavan iän.

Jos työntekijä on samanaikaisesti vähintään kuusi kuukautta yhdenjaksoisesti kahdessa tai useammassa jäljempänä 4 momentissa tarkoitettuun peruseläkkeeseen oikeuttavassa työ- tai virkasuhteessa taikka yrittäjätoiminnassa, lasketaan yhteensovitusperustetta määrättäessä vastaavat eläkkeen perusteena olevat palkat ja työtulot yhteen. Jos työntekijä on välittömästi ennen eläketapahtumaa saanut aikaisemman eläketapahtuman johdosta peruseläkettä taikka muuta siihen verrattavaa työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa eläkettä *tahi merimieseläkelain mukaista vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä* ja on vähintään kolmen vuoden ajan ollut sa-

Jos työntekijä on samanaikaisesti vähintään kuusi kuukautta yhdenjaksoisesti kahdessa tai useammassa jäljempänä 4 momentissa tarkoitettuun peruseläkkeeseen oikeuttavassa työ- tai virkasuhteessa taikka yrittäjätoiminnassa, lasketaan yhteensovitusperustetta määrättäessä vastaavat eläkkeen perusteena olevat palkat ja työtulot yhteen. Jos työntekijä on välittömästi ennen eläketapahtumaa saanut aikaisemman eläketapahtuman johdosta peruseläkettä taikka muuta siihen verrattavaa työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa eläkettä ja on vähintään kolmen vuoden ajan ollut samanaikaisesti jäljempänä 4 momentissa tarkoitettuun peruseläkkeeseen

Voimassa oleva laki

manaikaisesti jäljempänä 4 momentissa tarkoitettuun peruseläkkeeseen oikeuttavassa työ- tai virkasuhteessa taikka yrittäjätoiminnassa, lisätään yhteensovitusperustetta määrättäessä tähän työ- tai virkasuhteeseen taikka yrittäjätoimintaan liittyvään eläkkeen perusteena olevaan palkkaan tai työtuloon 10/6 mainitun aikaisemman eläkkeen määrästä. Tämän momentin soveltamisesta lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain alaisiin työsuhteisiin taikka mainitun lain alaiseen yrittäjätoimintaan on kuitenkin voimassa, mitä siitä mainitussa laissa on säädetty.

Yhteensovituksessa huomioon otettavat peruseläkkeet ovat seuraavat työ- ja virkasuhteisiin sekä yrittäjätoimintaan perustuvat vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeet:

- 1) tämän lain vähimmäisehtojen mukainen eläke;
- 2) lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain nojalla myönnetty eläke;
- 3) kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelaisissa säädetyn peruseläketurvan mukainen eläke;
- 4) valtion eläkelain mukainen eläke, lasketuna siten kuin saman lain 10 §:n 1 momentissa on säädetty;
- 5) Suomen Pankin eläkesäännön nojalla myönnetty eläke peruseläketurvan mukaisena;
- 6) postisäästöpankin eläkesäännön nojalla myönnetty eläke peruseläketurvan mukaisena;
- 7) kansaneläkelaitoksen eläkeohjesäännön tai eläkesäännön nojalla myönnetty eläke peruseläketurvan mukaisena;
- 8) evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain nojalla myönnetty 4 kohdassa mainittua eläkettä vastaava eläke;
- 9) ortodoksisen kirkkokunnan eläkesäännön nojalla myönnetty eläke peruseläketurvan mukaisena;
- 10) maatalousyrittäjien eläkelain vähimmäisehtojen mukainen eläke; ja
- 11) yrittäjien eläkelain vähimmäisehtojen mukainen eläke.

Ehdotus

oikeuttavassa työ- tai virkasuhteessa taikka yrittäjätoiminnassa, lisätään yhteensovitusperustetta määrättäessä tähän työ- tai virkasuhteeseen taikka yrittäjätoimintaan liittyvään eläkkeen perusteena olevaan palkkaan tai työtuloon 10/6 mainitun aikaisemman eläkkeen määrästä. Tämän momentin soveltamisesta lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain alaisiin työsuhteisiin taikka mainitun lain alaiseen yrittäjätoimintaan on kuitenkin voimassa, mitä siitä mainitussa laissa on säädetty.

Yhteensovituksessa huomioon otettavat peruseläkkeet ovat seuraavat työ- ja virkasuhteisiin sekä yrittäjätoimintaan perustuvat vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeet:

- 1) tämän lain vähimmäisehtojen mukainen eläke;
- 2) lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain nojalla myönnetty eläke;
- 3) kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelaisissa säädetyn peruseläketurvan mukainen eläke;
- 4) valtion eläkelain mukainen eläke, lasketuna siten kuin saman lain 10 §:n 1 momentissa on säädetty;
- 5) Suomen Pankin eläkesäännön nojalla myönnetty eläke peruseläketurvan mukaisena;
- 6) postisäästöpankin eläkesäännön nojalla myönnetty eläke peruseläketurvan mukaisena;
- 7) kansaneläkelaitoksen eläkeohjesäännön tai eläkesäännön nojalla myönnetty eläke peruseläketurvan mukaisena;
- 8) evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain nojalla myönnetty 4 kohdassa mainittua eläkettä vastaava eläke;
- 9) ortodoksisen kirkkokunnan eläkesäännön nojalla myönnetty eläke peruseläketurvan mukaisena;
- 10) maatalousyrittäjien eläkelain vähimmäisehtojen mukainen eläke;
- 11) yrittäjien eläkelain vähimmäisehtojen mukainen eläke; ja
- 12) *merimieseläkelain mukainen eläke.*

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .*

Tätä lakia sovelletaan lain voimaantulon jälkeen toimitettaviin eläkkeiden yhteensovitukseen.

Laki

merimieseläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/56) 1 §:n 1 momentti, 17 §:n 2 momentti ja 27 §

sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentti 18 päivänä huhtikuuta 1980 annetussa laissa (280/80), 17 §:n 2 momentti 11 päivänä joulukuuta 1970 annetussa laissa (768/70) ja 27 § muutettuna 23 päivänä kesäkuuta 1975, 28 päivänä maaliskuuta 1980 ja 9 päivänä tammikuuta 1981 annetuilla laeilla (493/75, 233/80 ja 1/81), näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

1 §

Työntekijällä, joka tekee merimieslaissa (423/78) tarkoitettua työtä ulkomaanliikenteeseen käytettävässä suomalaisessa kauppaluoksessa, merellä ansiotarkoituksessa toimivassa pelastus- ja kalastusaluoksessa taikka muunlaisessa jäänmurtaja-aluoksessa kuin satamajäänmurtajassa taikka työnantajan määräyksestä väliaikaisesti tällaisen aluksen lukuun muualla kuin aluksessa, on oikeus vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen sekä hänen omaisillaan perhe-eläkkeeseen ja leskellä tai kuolinpesällä haudausavustukseen sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. Työntekijää kutsutaan jäljempänä tässä laissa vakuutetuksi.

17 §

Vapaakirjan perusteella kuukaudelta suoritettava vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke on 11 §:n, 12 §:n 2 momentin ensimmäisen lauseen ja 13 §:n mukaisten maksukuukausien kuudesosan osoittama prosenttimäärä vakuutetun 16 §:n 1 momentissa säädetystä ja 18 §:n mukaisesti korotetusta palkasta.

27 §

Jos vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeensaajalla on oikeus saada myös elinkorkoa tapaturmavakuutuslain tai sotilasvammalain perusteella tai liikennevakuutuslain nojalla myönnettyä omaan vammaan perustuvaa jatkuvaan korvausta ja näiden suoritusten sekä tämän lain mukaisen eläkkeen yhteismäärä ylittää 2 mo-

Ehdotus

1 §

Työntekijällä, joka tekee merimieslaissa (423/78) tarkoitettua työtä ulkomaanliikenteeseen käytettävässä suomalaisessa kauppaluoksessa, merellä ansiotarkoituksessa toimivassa pelastus- tai kalastusaluoksessa taikka muunlaisessa jäänmurtaja-aluoksessa kuin satamajäänmurtajassa taikka työnantajan määräyksestä merenkulun piiriin kuuluvaa työtä väliaikaisesti muualla, on oikeus vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen sekä hänen omaisillaan perhe-eläkkeeseen ja leskellä tai kuolinpesällä haudausavustukseen sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. Työntekijää kutsutaan jäljempänä tässä laissa vakuutetuksi.

17 §

Vapaakirjan perusteella kuukaudelta suoritettava vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke on 11 §:n, 12 §:n 2 momentin ensimmäisen lauseen ja 13 §:n mukaisten maksukuukausien kuudesosan osoittama prosenttimäärä vakuutetun 16 §:n 1 momentissa säädetystä ja 18 §:n mukaisesti korotetusta palkasta. Jos työkyky on alentunut vähintään kahdella viidenneksellä ja enintään kolmella viidenneksellä, työkyvyttömyyseläke on puolet edellä tarkoitettusta määrästä.

27 §

Tämän lain mukaisen eläkkeen yhteensovituksessa eläkkeensaajan saaman muun eläkkeen tai eläkkeenluonteisen suorituksen kanssa noudatetaan vastaavasti, mitä työntekijäin eläkelain 8 ja 8 a §:ssä on säädetty.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

mentissa säädetyn yhteensovitusrajan, vähennetään ylittävä osa tämän lain mukaisesta eläkkeestä.

Yhteensovitusraja lasketaan yhteensovitusperusteesta, jona 3 momentissa säädetyn poikkeuksin käytetään eläkkeen perusteena olevaa palkkaa. Yhteensovitusraja saadaan ottamalla 66 prosenttia yhteensovitusperusteesta ja, jos yhteensovitusperuste ylittää 586 markkaa kuukaudessa, vähentämällä 6 prosenttia ylitteestä, kuitenkin enintään kansaneläkkeen perusosan määrä. Osa-eläkkeenä myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä yhteensovitettaessa yhteensovitusraja on 33 prosenttia yhteensovitusperusteesta.

Jos saman edunjättäjän kuoleman johdosta edunsaajille myönnetyt tämän lain mukainen perhe-eläke sekä tapaturmavakuutuslain tai sotilasvammalain mukainen huoltoeläke tai liikennevakuutuslain mukainen jatkuva korvaus yhteensä ylittävät jäljempänä säädetyn yhteensovitusrajan, vähennetään ylittävä osa tämän lain mukaisesta perhe-eläkkeestä. Yhteensovitusraja on 66 prosenttia perhe-eläkkeen perusteena olevan edunjättäjän eläkkeen 2 momentin mukaisesti lasketusta yhteensovitusperusteesta vähennettynä kutakin edunsaajana olevaa 16 vuotta nuorempaa lasta kohden kansaneläkelain 27 §:ssä tarkoitettuun toiseen kuntaryhmään kuuluvassa kunnassa puoliorvolle lapselle suoritettavan perhe-eläkelain mukaisen eläkkeen määrällä sekä, jos tämän lain mukaisena edunsaajana on myös leski, perhe-eläkelain mukaisen leskeneläkkeen perusosan määrällä. Perhe-eläkelain mukaisena vähennyksenä ei kuitenkaan oteta huomioon enempää kuin 30 prosenttia yhteensovitusperusteesta. Jos perhe-eläkettä on 16 a §:n 1 momentin mukaisesti pienennetty edunsaajien lukumäärän perusteella, alennetaan edellä sanottuja prosenttimääriä samassa suhteessa.

Sen estämättä, mitä 1 ja 3 momentissa on säädetty, eläkkeitä yhteensovitettaessa ei oteta huomioon tapaturmavakuutuslakiin, liikennevakuutuslakiin tai sotilasvammalakiin perustuvaa sellaista korvausta, jota työntekijä on saanut vähintään kolmen vuoden ajan välittömästi ennen eläketapahtumaa, siltä osin kuin korvaus ei ylitä eläketapahtumaa edeltänyttä tasoa vastaavaa korvausta, eikä tällaiseen korvaukseen perustuvaa perhe-eläkettä. Uutena eläketapahtumana ei tällöin pidetä työttömyyseläkkeen muuttumista työkyvyttömyyseläkkeeksi, työky-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

vyttömyyseläkkeen muuttumista vanhuuseläkkeeksi eikä oikeuden syntymistä perhe-eläkkeen saamiseen eläkkeensaajan jälkeen. Niin ikään ei oteta eläkkeitä yhteensovittaessa huomioon sellaista sotilasvammalain mukaista korvausta, joka perustuu vuosien 1939—1945 sodissa saatuun vammaan.

Jos tämän lain mukaisen eläkkeen vahvistamisen jälkeen muita 1 ja 3 momentissa mainittuja eläkkeitä tai korvauksia korotetaan, ei korotusta oteta huomioon tämän lain mukaisessa eläkkeessä.

Eläkkeitä tämän lain mukaan yhteensovittaessa ei oteta huomioon 22 §:n mukaista eläkkeen korotusta.

Kansaneläkelain ja perhe-eläkelain mukaiset eläkkeet otetaan 2 ja 3 momenttia sovellettaessa huomioon sen määräisinä kuin ne ovat kunkin vuoden tammikuun 1 päivänä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

Tämän lain 27 §:ää sovelletaan lain voimaantulon jälkeen toimitettaviin eläkkeiden yhteensovituksiin. Jos merimieseläkelain 27 §:n säännökset, sellaisina kuin ne olivat ennen tämän lain voimaantuloa, johtavat suurempaan eläkkeeseen, sovelletaan sanottuja säännöksiä tämän lain 27 §:n säännösten asemesta, ei kuitenkaan kolmen vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta toimitettavissa eläkkeiden yhteensovituksissa.
